

Nr 107.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pension å allmänna indragningsstaten åt kvinnliga daglönarna G. C. H. Ljunglöf och I. W. Svensson; given Stockholms slott den 24 februari 1922.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen under punkterna 1:o och 2:o hemställt.

GUSTAF.

P. Albin Hansson.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 24 februari 1922.

Närvarande:

Statsministern och ministern för utrikes ärendena BRANTING, statsråden LINDQVIST, THORSSON, OLSSON, SANDLER, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, ÅKERMAN, LINDERS, SCHLYTER, ÖRNE.

Departementschefen, statsrådet Hansson anför:

Enligt kungörelse den 25 november 1910 (Svensk författningssamling nr 130, sid. 6) är daglönare vid marinen under vissa förutsättningar

berättigad till pension vid avgång ur tjänsten. Nämnda bestämmelser äro emellertid icke tillämpliga å kvinnlig daglönare.

Genom kungörelse den 24 augusti 1920 (Svensk författningssamling nr 645) har viss pensionsförbättring beretts daglönare, som tillträtt pension efter ingången av år 1918.

1:o.

Ang.
pension åt
sömmerskan
G. C. H.
Ljunglöf.

I skrivelse till marinförvaltningen den 22 september 1921 har *varvschefen vid flottans station i Stockholm* gjort framställning om beredande av pension åt flaggsömmerskan vid varvets ekipagedepartement, daglönaren nr 18 Gustava Charlotta Hildegard Ljunglöf, som den 2 juli 1922 komme att avgå ur tjänsten.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Ljunglöf är född den 23 mars 1856; att hon anställdes vid ekipagedepartementet såsom daglönare den 24 maj 1897, avskedades den 30 september samma år och ånyo antogs i nämnda befattning den 8 november 1897, på grund varav hon, under förutsättning att hon kommer att kvarstå i tjänst till och med den 2 juli 1922, kommer att innehava en tjänstetid av 25 år; att hon från och med den 1 april 1919 åtnjutit timpenning med 73 öre; att hon under sin anställning ådagalagt mycket god tjänstbarhet och mycket gott uppförande; att hon befinner sig i fattiga omständigheter; samt att med hänsyn till hennes försvagade hälsotillstånd små utsikter finnas för henne att erhålla fortsatt arbetsförtjänst utom varvet.

Med överlämnande av handlingarna i ärendet har *marinförvaltningen* i skrivelse till Kungl. Maj:t den 10 november 1921 framhållit, att under ovannämnda förutsättningar en manlig daglönare jämlikt gällande bestämmelser skulle vara berättigad till en årlig pension av 500 kronor. Ifrågavarande bestämmelser vore icke tillämpliga å kvinnlig daglönare. Det syntes emellertid marinförvaltningen med rättvisa och billighet överensstämmande, att Ljunglöf genom pension bereddes möjlighet till sitt livsuppehälle.

Med anledning härav och under erinran, att 1920 års riksdag (riksdagens skrivelse nr 296, punkt 18), efter därom av Kungl. Maj:t gjord framställning, tilldelat sömmerskan å beklädnadsverkstaden vid flottans station i Karlskrona Maria Charlotta Håkansson en årlig pension från allmänna indragningsstaten av 350 kronor, hemställde marinförvaltningen, som i förevarande fall icke ansåge sig böra föreslå högre pensionsbelopp än vad sålunda förut fått utgå till kvinnlig daglönare, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att Ljunglöf finge från och med måna-

den näst efter den, hon erhöle avsked från sin anställning vid varvet, under sin återstående levnad å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 350 kronor.

Statskontoret, som den 14 januari 1922 avgivit utlåtande i ärendet, har anfört, att då Ljunglöf den 22 juli 1922 tjänstgjort 25 år såsom daglönare vid flottans station i Stockholm, det syntes statskontoret billigt, att något understöd av statsmedel tillerkändes henne, då hon lämnade statens tjänst.

Vad storleken av pensionen beträffade hade marinförvaltningen, under hänvisning till att 1920 års riksdag beviljat sömmerskan Håkansson en årlig pension av 350 kronor, hemställt, att Ljunglöf måtte beredas pension till lika stort belopp. Håkanssons pensionsbelopp syntes hava fastställts med hänsyn till att manlig daglönare vid marinen med lika lång tjänstetid som Håkansson vid tiden för beviljande av pension åt henne erhöle pension med 450 kronor. Emellertid vore att märka, att pensionsbeloppen för manliga daglönare vid marinen sedermera blivit höjda enligt förenämnda kungörelse den 24 augusti 1920. Numera utginge sålunda till manlig daglönare med lika lång tjänstetid som Ljunglöf pension med 500 kronor. Det syntes därför statskontoret skäligt, att Ljunglöf tillerkändes pension till belopp av 400 kronor. Statskontoret tillstyrkte, att Kungl. Maj:t av riksdagen utverkade, att Ljunglöf beviljades pension från allmänna indragningsstaten till årligt belopp av 400 kronor att utgå från och med dagen efter den, då hon entledigades från sin anställning såsom daglönare vid marinen.

Lika med vederbörande myndigheter finner jag det vara av rättvisa och billighet påkallat att, på sätt i liknande fall förut ägt rum, pension av statsmedel beredes Ljunglöf. Beträffande den ifrågasatta pensionens storlek ansluter jag mig till statskontorets förslag. Pensionen torde, såsom statskontoret föreslagit och i likhet med vad genom kungl. brevet den 17 februari 1922 (Svensk författningssamling nr 69) stadgats beträffande pensioner till viss personal vid marinen, böra utgå från och med dagen näst efter den, då avgång från tjänsten äger rum. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

Departements-
chefen.

att flaggsömmerskan å ekipagedepartementet vid flottans varv i Stockholm Gustava Charlotta Hildegard Ljunglöf må från och med dagen näst efter den, då hon entledigas från sin anställning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 400 kronor.

2:o.

Ang.
pension åt
sömmerskan
I. W.
Svensson.

I en till stationsbefälhavaren vid flottans station i Karlskrona ställd och av denne med tillstyrkan till chefen för försvarsdepartementet överlämnad skrivelse har *stationsintendenten vid stationen* gjort framställning om beredande av pension åt sömmerskan å beklädnadsverkstaden vid nämnda station, daglönaren nr 23 Ingeborg Wiktorina Svensson.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Svensson är född den 1 juni 1866; att hon antagits såsom daglönare den 2 maj 1892 samt sålunda innehar en tjänstetid av mer än 29 år; att hon från och med 1 september 1918 åtnjutit daglön med 4 kronor 50 öre; att hon befinner sig i fattiga omständigheter; samt att hon på grund av sjuklighet är för framtiden oförmögen till utförande av arbete vid marinen.

Marinförvaltningen, som den 10 november 1921 avgivit utlåtande i ärendet, har framhållit, att under enahanda förutsättningar en manlig daglönare jämlikt gällande bestämmelser skulle vara berättigad till pension av statsverket genom flottans pensionskassa. Kvinnlig daglönare vore emellertid icke berättigad till sådan pension. Marinförvaltningen ansåge rimligt, att Svensson, på sätt riksdagen i liknande fall medgivit, tilldelades pension. Denna syntes böra utgå med samma belopp, som förut tilldelats kvinnlig daglönare, eller 350 kronor. På grund härav hemställde marinförvaltningen, att Kungl. Maj:t ville föreslå riksdagen medgiva, att Svensson finge från och med månaden näst efter den, under vilken hon erhöle avsked, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 350 kronor.

Statskontoret har uti den 14 januari 1922 avgivet utlåtande i ärendet anført, att då Svensson under mera än 29 år varit anställd såsom kvinnlig daglönare vid marinen, det syntes statskontoret billigt, att något understöd av statsmedel tillerkändes henne, då hon nu för framtiden vore oförmögen till arbete vid marinen.

Vad storleken av pensionen beträffade hade marinförvaltningen, under hänvisning till att riksdagen i flera fall beviljat kvinnliga daglönare vid marinen pension med 350 kronor, hemställt, att Svensson måtte beredas pension till lika stort belopp. De av riksdagen kvinnliga daglönare beviljade pensioner syntes hava fastställts med hänsyn till de manliga daglönare med motsvarande tjänstetid tillkommande pensioner. Emellertid vore att märka, att sistberörda pensioner blivit avsevärt höjda genom förenämnda kungörelse den 24 augusti 1920 (Svensk författ-

ningssamling nr 645). Före ikraftträdandet av ifrågavarande kungörelse hade till manlig daglönare med 29 års tjänstetid utgått pension med 340 kronor, under det att dylik daglönare numera erhöle 580 kronor. Med hänsyn härtill ville det synas statskontoret, som om det av marinförvaltningen i förevarande fall föreslagna pensionsbelopp, 350 kronor, vore väl lågt. Enligt statskontorets mening kunde en pension av 450 kronor anses skälig; och tillstyrkte statskontoret i anledning härav, att Kungl. Maj:t av riksdagen utverkade, att Svensson beviljades pension från allmänna indragningsstaten till årligt belopp av 450 kronor, att utgå från och med dagen efter den, då hon entledigades från sin anställning såsom daglönare vid marinen.

Under hänvisning till vad jag under föregående punkt anfört och då jag i fråga om pensionsbeloppets storlek ansluter mig till statskontorets förslag, får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

Departements-
chefen.

att sömmerskan å beklädnadsverkstaden vid flottans station i Karlskrona Ingeborg Wiktorina Svensson må från och med dagen näst efter den, då hon entledigas från sin anställning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 450 kronor.

Vad departementschefen i de under punkterna 1:o och 2:o här ovan upptagna ärenden hemställt behagar Hans Maj:t Konungen, på tillstyrkan av statsrådets övriga ledamöter, bifalla samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Erik von Horn.